

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

6 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Een prijsdaling van product B zal ervoor zorgen dat de vraag naar product A afneemt vanwege de positieve kruislingse prijselasticiteit. 1
 - Hierdoor daalt de productie van A en daarmee de CO₂-uitstoot van product A. 1
- of
- De kruislingse prijselasticiteit is positief, dus er is sprake van substituten. 1
 - Een prijsdaling van product B leidt dus tot een vraagdaling van product A, waardoor de CO₂-uitstoot daalt. 1

Opgave 2 Staat van de schulden

7 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- De hogere staatsschuldquote verhoogt het risico op wanbetaling. Beleggers zullen een hogere vergoeding eisen voor dit risico.
- De hogere staatsschuldquote kan zorgen voor meer vraag naar vermogen (als de staatsschuld is toegenomen). Hierdoor stijgt de rente (op nieuwe obligaties).

8 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste berekening zijn:

- De rente die wordt betaald is $2,4\% \times 175\%$ van het bbp = $4,2\%$ van het bbp. Dat is $(4,2\% / 43\%) \times 100\% = 9,8\%$ van de overheidsuitgaven. $9,8\% < 10\%$, dus de dienstverlening komt niet onder druk te staan.
- De rente die wordt betaald is $2,4\% \times 175\%$ van het bbp = $4,2\%$ van het bbp. 10% van $43\% = 4,3\%$. $4,2\% < 4,3\%$, dus de dienstverlening komt niet onder druk te staan.

Opmerking

De conclusie is noodzakelijk voor toekenning van de maximumscore.

9 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Een belastingverhoging leidt tot een lager besteedbaar inkomen, waardoor de consumptie daalt en daarmee (via de effectieve vraag en productie) het inkomen. De opbrengsten van de inkomstenbelasting / indirecte belastingen dalen (uitverdieneffect). 1
- Hierdoor zullen de belastinginkomsten minder stijgen dan verwacht waardoor de daling van de staatsschuld ook beperkt is. 1

Vraag	Antwoord	Scores
10	<p>maximumscore 2</p> <p>Een voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door de belastingverhoging zal het verschil tussen de loonkosten en het nettoloon van werknemer stijgen / stijgt de marginale belastingdruk (de wig), waardoor het nettoloon van werknemers daalt. 1 • Dit vermindert de prikkel om te werken waardoor de economische activiteit daalt. Hierdoor daalt het arbeidsaanbod en dus de productie (en dus het bbp). 1 <p>of</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dit leidt tot een daling van de consumptie waardoor de vraag naar goederen/diensten daalt. Hierdoor daalt de productie (en dus het bbp). 1 	
11	<p>maximumscore 2</p> <p>Een juist antwoord bevat in relatie tot de context:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het noemen van een juist voorbeeld van publiek kapitaal en een uitleg dat daardoor het verdienvermogen / de productiviteit stijgt. 1 • Een uitleg dat een investering in publiek kapitaal leidt tot een lagere staatsschuldquote via het bbp. 1 <p>Een voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investerings in publiek kapitaal zoals infrastructuur / elektriciteitsnet, verhogen de productiviteit / het verdienvermogen van bedrijven door sneller transport / betere energievoorziening, 1 • hierdoor kan het bbp (op lange termijn) stijgen waardoor de staatsschuldquote daalt. 1 <p>of</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investerings in publiek kapitaal zoals onderwijs / medische zorg, verhogen de productiviteit / het verdienvermogen van bedrijven door beter geschoold personeel / minder uitval van personeel, 1 • hierdoor kan het bbp (op lange termijn) stijgen waardoor de staatsschuldquote daalt. 1 	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Bij een positief overheidssaldo daalt de vraag naar kapitaal en daalt de rente (bij een gelijkblijvend aanbod). 1
- Hierdoor worden investeringen aantrekkelijker / sparen minder aantrekkelijk. De investeringen / consumptie stijgen waardoor de binnenlandse bestedingen (per saldo) kunnen toenemen. 1

Opgave 3 Valutaverzekering

13 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Bij een (tussentijdse) appreciatie van de euro wordt de andere munt (in euro's) relatief minder waard. 1
- Contracten afgesloten in de vreemde valuta leveren de Nederlandse bedrijven minder euro's op (en dat is nadelig). 1

14 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Exporteurs die handelen in standaardvaluta's betalen minder (variabele) premie dan exporteurs die handelen in de hogere risico valuta's. Daarmee wordt averechtse selectie vermindert omdat de 'goede' risico's minder hoeven te betalen (ten opzichte van een gemiddelde premie) waardoor ze eerder geneigd zijn om zich alsnog te verzekeren.

15 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Het valutarisico ontstaat door schommelingen in vraag en aanbod op de valutamarkt en niet door riskanter gedrag van de verzekerde. Daarom hoeft Tradesure geen rekening te houden met moral hazard.

16 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Als er na het onderhandelen geen verzekering / exportcontract wordt afgesloten, kunnen de gemaakte onderhandelingskosten niet (op een andere manier) worden terugverdiend. Daarom is er sprake van verzonken kosten.